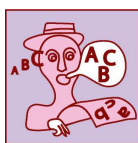

EL TREBALL PER RACONS

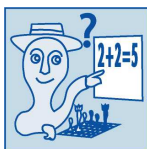
Quantes vegades hem escoltat definir a un nen o una nena com poc intel·ligent per que té dificultats amb les mates o la llengua, però amb una gran capacitat per la música o molt creatiu amb la plàstica?, quantes vegades hem escoltat les matemàtiques son més importants que la plàstica? Son frases que desgraciadament, encara ara s'escolten, i donen a entendre que les activitats pràctiques, de caràcter expressiu o creatiu, estan menyspreades en la societat en que vivim. Pel contrari, cada vegada més, hi ha teories que ens ajuden a treure'ns del cap aquesta idea de que els bons en matemàtiques o llengua son els intel·ligents ja que la intel·ligència és una sistema d'operacions basades en l'experiència personal, afectiva i propera de les persones.

El Dr. Howard Gardner fa la seva aportació a fer aquest canvi de mentalitat; després de dur a terme diferents investigacions i experiències ens proposa una nova visió de la capacitat cognitiva humana. Així doncs, defineix la intel·ligència com la capacitat de resoldre o generar problemes quotidians i crear productes valuosos dintre de l'àmbit cultural.

El Dr. Gardner ens proposa vuit maneres de conèixer el mon:

🌐 **Intel·ligència lingüística:** És la capacitat de pensar en paraules i d'utilitzar el llenguatge per a comprendre i expressar significats.

🌐 **Intel·ligència matemàtica:** És la capacitat de raonar lògicament, de fer càlculs matemàtics.

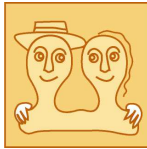
🌐 **Intel·ligència visuoespacial:** És la capacitat de percebre amb precisió el món visual i espacial.

🕒 **Intel·ligència musical:** És la capacitat de produir i apreciar ritmes, tons i timbre de les formes d'expressió musical.

🕒 **Intel·ligència cineticacorporal:** És la capacitat de controlar els moviments corporals i manipular objectes amb destresa.

🕒 **Intel·ligència interpersonal:** És la capacitat de percebre i comprendre a les altres persones.

🕒 **Intel·ligència intrapersonal:** És la capacita d'autoestima i automotivació.

🕒 **Intel·ligència naturalista:** És la capacitat d'atracció i sensibilitat del món natural.

El Dr. Gardner afirma que tots els individus posseeixen totes i cadascuna de les intel·ligències abans esmentades, tot i que cada de persona difereix en el grau de desenvolupament de cadascuna d'aquestes.

Una interpretació d'aquesta teoria que possibilita treballar i estar en contacte amb les vuit intel·ligències és a través del **treball per racons**.

1. Que és el treball per racons?

El treball per racons és una proposta metodològica que proposa delimitar, dintre de l'aula, diferents espais on els nostres alumnes puguin realitzar de manera simultània diferents activitats de tipus cognitiu, manipulatiu i simbòlic.

La manera d'organitzar la classe és oferir una gran varietat de propostes a les quals els nens poden accedir d'una forma oberta. Els nens poden realitzar activitats autònomament, amb d'altres companys o amb l'adult.

Aquesta manera de treballar implica una metodologia més creativa i flexible, en la que el rol del mestre es dinamitzar els aprenentatges i proporcionar oportunitats per que els alumnes puguin explorar tots els centres d'aprenentatges.

2. Bases psicopedagògiques del treball per racons.

Si tenim l'oportunitat d'observar un grup de nens d'educació infantil i primer cicle de primària podem dir sense por a equivocar-nos que:

- 🕒 Els nens tenen diferents ritmes maduratiu, d'aprenentatge i de treball.
- 🕒 Durant aquest període de la seva vida el procés de socialització és molt important.
- 🕒 En aquest etapa és poden tenir conflictes personals i afectius que dificultin la seva evolució.
- 🕒 Tenen una capacitat d'atenció reduïda.
- 🕒 Els interessos dels nens son diferents.

Es pot considerar que el treball per racons té en compte els aspectes cognitius, motrius, afectius i socials del nen, ja que en aquestes etapes els nens es manifesten de manera global. Els objectius d'aquesta estratègia organitzativa son els següents:

- 🕒 Atendre a cada nen de manera individual, respectant els seus interessos i ritme d'aprenentatge.
- 🕒 Potenciar l'ús dels diferents llenguatges: matemàtic, lingüístic, plàstic, musical...
- 🕒 Afavorir l'autonomia i capacitat d'organització del nen.
- 🕒 Afavorir ritmes de treball i d'ordre.
- 🕒 Educar les persones perquè tinguin criteri propi.
- 🕒 Potenciar les interrelacions.

- ④ Crear espais per aconseguir que tots els nens tinguin les mateixes oportunitats i manipulin i coneguin els diferents materials disponibles.
- ④ Considerar el nen com un ésser actiu que realitza els seus aprenentatges a través dels sentits i manipulació.
- ④ Atendre de manera ajustada als nens amb necessitats educatives especials.

3. Tipus de racons.

④ **El racó d'invents:** Aquest espai ofereix als nens la possibilitat de manipular i transformar diferents materials. Es tracta de potenciar al màxim la creativitat i expressió del nen utilitzant diferents tipus de materials. Els materials van des de material de desfeta (rotlles de cartró, caixes, pots de iogurt...) a les cartolines, diferents tipus de papers, tisores, cola, pinzells...

④ **El racó de construcció:** En aquest racó es dona la possibilitat d'introduir-se en el coneixement de l'espai, fent construccions amb fustes de diferents formes geomètriques o d'altres materials.

④ **El racó de joc simbòlic:** Aquí es permet als alumnes escenificar de maneres diferents situacions quotidianes. Es desenvolupa la capacitat de representar una cosa per mitjà d'una altra. En aquest racó podem trobar ninots, cotxes, aliments de plàstic, animals, cotxets, maletí de metges...

④ **El racó de coneixement del medi:** En aquest espai es pretén despertar la capacitat científica, la capacitat d'interaccionar amb el món natural mitjançant un enfocament del procés experimental. Podem trobar material de laboratori (lupes, microscopis, provetes...), imatges, material de consulta...

④ **El racó de pintura:** Amb aquest treball es vol potenciar la creativitat de l'alumne per mitjà de la pintura. S'ha de proporcionar als nostres alumnes pintures, pinzells, full de diferents mides, models per copiar...

- 🕒 **El racó dels puzles:** En aquest espai els nostres alumnes podran realitzar diferents puzles i encaixos.

- 🕒 **El racó de jocs de taula:** Aquest racó ha de proporcionar els nens diferents jocs de taula reglats per jugar en grup o individualment.

- 🕒 **El racó de les matemàtiques:** La finalitat d'aquest racó es que l'alumne a partir d'experiències perceptives directes assimili conceptes de qualsevol aprenentatge. En aquest espai els nens poden trobar-se amb diferents jocs, materials i eines.

- 🕒 **El racó del teatre:** Es tracta d'un espai on els nens disposen de disfresses i d'altres elements per fer una representació teatral.

- 🕒 **El racó del joc motriu:** Es un espai obert per afavorir el coneixement del seu cos, dels objectes i dels mon que l'envolta per tant es necessari practicar activitats motrius per tal tenir un millor domini del propi cos.

- 🕒 **El racó del modelatge:** En aquest racó als alumnes disposen de diferents materials per modelar com ara plastilina, pasta de pa, fang, pasta de paper... i diferents eines per poder modelar i fer creacions en volum.

- 🕒 **El racó de llegir, escriure i dibuixar:** El que es vol aconseguir amb aquest racó de treball és que els nens facin servir la llengua com un mitjà d'expressió. Hi ha diferents materials que es poden fer servir com ara diferents jocs de paraules, targetes amb paraules, models de grafisme i diferents eines (paper, llapis, colors, retoladors, llibres...).

- 🕒 **El racó de la musica:** Un racó amb un aparell per poder escoltar diferents tipus de música, instruments....

4. Els racons de treball i les diferents intel·ligències

En aquesta secció mostrarem quina es la intel·ligència principal que es pot treballar mitjançant cada racó, tot i que dependrà molt del tipus d'activitat que d'altres intel·ligències estiguin implicades.

RACÓ	INTEL·LIGÈNCIA PREDOMINANT	TIPUS D'ACTIVITAT
Invents	Visualespaial	Fent servir material de desfet construeix un coet.
Construcció	Visualespaial i Matemàtica	Fent servir les fustes del calaix construeix una casa.
Joc simbòlic	Intrapersonal, Interpersonal i cineticacorporal	Juga amb els animals de plàstic del racó
Coneixement del medi	Naturalista	Col·loca els animals a on correspongui, tingues en compte si son mamífers, rèptils..
Puzles	Visualespaial i Matemàtica	Fes el puzle proposat
Pintura	Visualespaial	Pinta el que has fet aquest cap de setmana
Jocs de taula	Intrapersonal e interpersonal	Tres en ratlla en parella
Matemàtiques	Matemàtica	Fes un gràfic de barres sobre l'animal preferit dels teus companys.
Teatre	Intrapersonal, Interpersonal i cineticacorporal	Crea una obra de teatre on aparegui: una nena, una bruixa i un drac
Joc motriu	Intrapersonal, Interpersonal i cineticacorporal	Prepara un circuit per els teus companys
Modelatge	Visualespaial	Fes estrelles amb pasta de paper
Llegir, escriure i dibuixar	Lingüística i visualespaial	Inventa un poema del sol o la lluna
Musica	Musical	Escolta la següent cançó i digues que et suggereix

5. Conclusió

Per acabar, dir que el treball per racons es fonamental pel desenvolupament global de cada nen i nena, té en compte les necessitats cognitives, motrius, afectives i socials. Per tal de que aquesta concepció del procés d'ensenyament-aprenentatge sigui efectiva han de haver-hi uns canvis pel que fa al currículum, al rol dels mestres i al rol dels alumnes.

Cal ser conscient, doncs, que cada nen estableix una relació amb el món que l'envolta partint de les seves experiències i així pot anar estructurant els seus coneixements, per tant cadascun d'ells ha de tenir un currículum individualitzat. Aquest, ha de partir de les seves experiències prèvies i de les seves necessitats, per tal que l'alumne. Cada alumne aprèn quan és capaç de transformar la informació i no quan només la reproduceix.

El rol tradicional de mestre com a transmissor del coneixement ha de canviar, s'ha de convertir en un dinamitzador, en un acompanyat, en la persona que ha de proporcionar les diferents oportunitats d'aprenentatge i ajudar als seus alumnes ha arribar al màxim del seu potencial.

Pel que fa als alumnes, han de ser els protagonistes del seu procés d'aprenentatge, essent conscients de quines son les seves intel·ligència més desenvolupades per poder, a través d'aquestes, ajudar a les menys evolucionades.

Isabel Montoro Ruiz

imontor2@xtec.cat